

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

IN EVENWICHT
of
de kiemen van onderwijsverandering

Een toneelspel in vijf bedrijven

door

1880

Leon Pensaert

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen
2015
Nr.3277

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste NEGEN tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde opvoeringsrechten aan:

Toneelfonds J. Janssens B.V.B.A.
Te Boelaerlei 107
2140 Borgerhout Antwerpen
rechten@toneelfonds.be

Bij aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een formulier 'Aanvraag tot opvoering'. Op dit formulier moet men plaats en datum(s) van opvoering invullen. Het moet minstens vier weken voor de opvoering(en) aan Toneelfonds J. Janssens worden bezorgd of digitaal worden ingediend via www.toneelfonds.be → opvoering.

Enige tijd voor de opvoeringen ontvangt men dan van Toneelfonds J. Janssens de factuur voor te betalen auteurs- en/of vertaalrechten.

Iedereen die een 'Aanvraag tot opvoering' indient wordt verondersteld de 'algemene voorwaarden aanvraag opvoering' (zoals ze vermeld staan op onze website) te kennen en te aanvaarden.

(Indien u geen toegang tot internet hebt, gelieve ons dit te melden. Dan sturen wij u graag per post een exemplaar van deze algemene voorwaarden.)

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gekopieerde boekjes.

Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende opvoeringsrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland wende men zich tot:

I.B.V.A "Holland"
Postbus 363
1800 AJ Alkmaar.
info@ibva.nl

TARIEFCODE A1

BELANGRIJKE OPMERKING!

Alle rechten voorbehouden. Iedereen die toestemming verkreeg het stuk *IN EVENWICHT* op te voeren moet de naam van auteur *LEON PENSAERT* vermelden in alle publicaties die n.a.v. de voorstellingen verschijnen. De auteursnaam moet onmiddellijk onder de titel vermeld worden, in een lettertype minstens half zo groot als dat van de titel, maar minstens twee keer zo groot als dat waarin de naam van de vertaler, regisseur en spelers wordt vermeld.

Wettelijk depot D/2015/0220/025
ISBN 978-90-385-13515

© 2015 Toneelfonds J. Janssens/Leon Pensaert
www.toneelfonds.be

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Toneelfonds J. Janssens – Te Boelaerlei 107 – 2140 Bght Antwerpen
Tel 03 366 44 00 . Fax 03 366 45 01 . info@toneelfonds.be

PERSONAGES

(1 dame – 8 heren)

Z.E.H. JAN VAN GINDER, directeur van het college Heilige Maagd

BERT VAN ONGEVAL, leraar godsdienstwetenschappen

ANDRE DERWEDUWE, regent Nederlands met verworven rechten hogere
cyclus

FRANS NEUCKENS, regent wiskunde

WIM GROOTAERS, licentiaat biologie

E.H. DIRK VAN HEMELRIJCK, classicus

ANNE PAARDEKOPER, romaniste

JOS VAN VLAENDEREN, romanist

Z.E.H. YVES LECLEF, inspecteur Frans van het bisdom

DECOR

De lerarenkamer beslaat het grootste deel van het podium. Een grote tafel met stoelen, een prikbord... enz.. Enkele scènes spelen zich af in de kamer van Van Hemelrijck en het bureau van Van Ginder. Voor deze scènes volstaan een tweezit, een tafel en een stoel, links en/of rechts van het hoofddecor.

EERSTE BEDRIJF

1ste scène

(De leraren komen de lerarenkamer binnen, gaan aan de grote tafel zitten en wachten op directeur Van Ginder.)

NEUCKENS : Allez! Mijn dertigste jaar in het katholiek onderwijs staat in de steigers.

VAN ONGEVAL : En altijd in hetzelfde college, Frans?

NEUCKENS : Ik heb nooit hoeven pendelen van de ene school naar de andere.

VAN ONGEVAL : Eigenlijk benijd ik je. Als ik mijn fulltime maar behoud!

GROOTAERS : Er moeten kinderen worden gemaakt. Heb jij al iemand?

VAN ONGEVAL : Je kunt toch niet met iedereen.... De kerk...

GROOTAERS : Zonder producten van drift en passie worden wij werkloos.

NEUCKENS : Nooit iemand benijden, Bert. Dat wil de kerk niet. Jaloersheid is één van de zeven hoofdzonden. Zet uw zinnen niet op het huis van een ander, en evenmin op zijn vrouw... of wat hem ook maar toebehoort.

VAN ONGEVAL : En zo maar uit de bijbel citeren!

GROOTAERS : Vreemd, zoiets te horen uit de mond van de Frans.

NEUCKENS : Het college van de Heilige Maagd, Onbevlekt Ontvangen heeft me al die jaren in zijn armen gesloten.

GROOTAERS : Onbevlekt ontvangen! Tweeduizend jaar geleden kwam dat meer voor dan nu, Bert.

VAN ONGEVAL : Wat bedoel je, Wim?

GROOTAERS : Biologisch! Bert, asjeblijft!

NEUCKENS : Godsdienst wiegt de goedgeblovigen in slaap. Dat zeg ik als humanistisch atheïst.

VAN ONGEVAL : En dat geeft les aan een katholieke school.

NEUCKENS : Daarnet bewonderde je me nog voor mijn bijbelkennis!

GROOTAERS : De grote zuil wordt van binnenuit aangevreten. Fransje, de houtworm!

VAN ONGEVAL : Je eet wel uit...

DERWEDUWE : (*Spreekt met Nederlands accent*) Hoe is het mogelijk, Bertje? Je loopt er weer in! Lok niks uit. Zeg, Frans, jij schildert ook je dakgoot zelf. Waar haal jij je verf?

GROOTAERS : Hij spreekt niet alleen Hollands, hij vertoont meer en meer de eigenschappen van een echte Hollander.

DERWEDUWE : Nou, profijt doen... of de knip op de portemonnee.

NEUCKENS : Het adres staat in mijn notitieboekje. Ligt in mijn auto. Straks heb je 't. Als je wat verf nodig hebt, scheelt het een slok op de borrel.

GROOTAERS : En Jos, welk grootstad heb jij in de grote vakantie bezocht?

VAN VLAENDEREN : Berlijn. Enig!

NEUCKENS : (*Lachend*) En de muur gezien?

VAN VLAENDEREN : Verruim je geest. Iedere vakantie of weekend naar de camping. Is dat niet afstompend?

NEUCKENS : Nochtans vertoeven daar leuke, erg intelligente mensen: zelfs proffen, ingenieurs...

VAN ONGEVAL : Luitjes met een hoog diploma. Belangrijk voor jou, he, Jos!

DERWEDUWE : En... als leraar Nederlands heb ik rondgetoerd in Friesland.

NEUCKENS : Nederland: kaasland, waterland, fietsland.

DERWEDUWE : Hoeveel Vlamingen brengen hun vakantie door in Nederland?

GROOTAERS : Ik zeker niet. Onze noorderburen? Nee, bedankt. Met mijn vrouw heb ik de Provence doorkruist.

VAN VLAENDEREN : Canal du midi gezien?

GROOTAERS : In de Provence?

NEUCKENS : Canal du midi... dat is de... Languedoc.

VAN VLAENDEREN : En dat voor een wiskundige!

NEUCKENS : Wie sprak daarnet over geest verruimen?

GROOTAERS : We hebben marktjes gedaan, les marchés de Provinces.

(Iedereen hoort de aankomende directeur hoesten.)

Il est là. Wat gaat hij nu weer vertellen, notre directeur Van Ginder?

VAN VLAENDEREN : Goede uitspraak, Wim.

(Directeur Van Ginder verschijnt.)

NEUCKENS : 't Zelfde bandje van ieder jaar.

VAN ONGEVAL : Heb respect voor je directeur.

NEUCKENS : Ik respecteer het gezag, Bert.

DERWEDUWE : En er is niks mis met folklore.

2de scène

VAN GINDER : Ga zitten. Collega's, ik ben blij jullie weer te zien, goed uitgerust. En de batterijen voldoende opgeladen? Ik hoop van wel...

NEUCKENS : Dat voorspelt weinig goeds. Hebt u iets achter de hand?

VAN GINDER : Wat een vooroordelen toch, Frans!

VAN ONGEVAL : Gelukkig dat de directeur zijn pappenheimers kent.

VAN GINDER : De meesten van jullie weten dat de inschrijvingen voor dit schooljaar 1974-1975 onze verwachtingen hebben overtroffen.

DERWEDUWE : Jobzekerheid is niet te versmaden.

GROOTAERS : Overschot van gelijk, André. Een pluspunt voor jonge collega's, Bert.

VAN GINDER : Dat betekent dat er een tweede vijfde jaar Latijn-wiskunde bijkomt.

NEUCKENS : Ha! Dat hoor ik graag.

VAN VLAENDEREN : Dat is wel wiskunde in de hogere cyclus! En jij bent maar regent, hé Frans!

NEUCKENS : Regenten kunnen wel les geven, collega Van Vlaenderen.

GROOTAERS : Ja, Jos, daar heeft Frans wel een punt. Het aggregaat aan de unief stelt niks voor.

DERWEDUWE : De eeuwige discussie, he, Jos! Maar wij missen de wetenschap!

VAN VLAENDEREN : Dat is jammer.

DERWEDUWE : Veel zelfstudie is nodig.

VAN VLAENDEREN : Waar is Benoit?

VAN GINDER : Ik wou net over hem beginnen. Benoit Mortier (Franse uitspraak).

DERWEDUWE : Voor ons was dat wel: Mortier.

GROOTAERS : Onze orangist laat weer van zich horen.

VAN GINDER : Benoit Mortier is zijn vaderland gaan dienen. Maar er is meer. Benoit

heeft zich verloofd met een française, en na zijn legerdienst vertrekt hij voorgoed naar Frankrijk.

VAN VLAENDEREN : Wat gaat hij daar doen?

GROOTAERS : Zijn franskiljonisme mixen met ...

NEUCKENS : Frans chauvinisme.

VAN GINDER : Heren!

VAN VLAENDEREN : Dan komt er een plaats vrij?

VAN GINDER : Maar er is een probleem! Aan germanisten is er een overschot, maar niet aan mannelijke romanisten... Heren, ons college gaat geschiedenis schrijven.

NEUCKENS : De Heilige Maagd.

GROOTAERS : Komt op bezoek?

VAN ONGEVAL : Sssttt!

VAN GINDER : Ons korps wordt uitgebreid met de eerste lerares aan een bisschoppelijk college.

3de scène

DERWEDUWE : Zo ga je nog aan een lief geraken, Jos. Zelfde vak, uitwisselen van voorbereidingen...

GROOTAERS : We hoeven daar geen tekening bij te maken.

NEUCKENS : En niet te vergeten: zelfde niveau, Jos!

VAN VLAENDEREN : Ik heb al een keuze gemaakt.

VAN GINDER : Mag ik de nieuwe lerares Frans voorstellen?

(Als Anne Paardekoper verschijnt, valt er een algemene stilte. Daarna wordt er geapplaudisseerd.)

Wil jij jezelf voorstellen?

PAARDEKOPER : Ik ben Anne Paardekoper, 22 jaar. In juni afgestudeerd als licentiate in de Romaanse filologie in Leuven. Alleen mijn aggregaat moet ik nog afleggen.

NEUCKENS : Dat is niet zo belangrijk, hé, Jos!

PAARDEKOPER : Toch wel, dacht ik. Oh ja, ik ben niet getrouwd. Ja, dat...euh... is het zowat.

GROOTAERS : Daar zit biologische muziek in.

VAN ONGEVAL : Ben jij niet getrouwd?

VAN GINDER : Nu even niet, Wim. Dank je wel, Anne. Ik vermoed dat jij niet iedereen al kent. Heren van dit college, stelt u zich even voor.

VAN ONGEVAL : Ik ben Bert Van Ongeval, godsdienst in de hogere en lagere cyclus.

DERWEDUWE : André Derweduwe, Nederlands en geschiedenis.

NEUCKENS : Ik ben de gevreesde atheïst : Frans Neuckens.

VAN GINDER : Het katholiek onderwijs is tolerant en staat open voor andere overtuigingen.

NEUCKENS : Ik kan de directeur hoegenaamd niet tegenspreken.

VAN GINDER : We hebben je graag, Frans. (*Lacht*)

GROOTAERS : Ik ben de bioloog 'van' de Heilige Maagd: Wim Grootaers.

VAN VLAENDEREN : Jos Van Vlaenderen, licentiaat in de Romaanse filologie.

VAN GINDER : Dank je wel, collega's. Ik hoop dat jullie Anne wegwijs zullen maken in de geplogenheden van het college, en haar zullen bijstaan met raad en daad.

GROOTAERS : Vooral met de daad, directeur. Biologie, Bert!

VAN GINDER : Van jou had ik niet anders verwacht. En dan is er nog iets wat ik jullie niet wil onthouden. In het vijfde jaar komen er ook uren Latijn en godsdienst bij. Dat betekent: een nieuwe classicus zal onze gelederen versterken. Het bisdom houdt me op de hoogte.

NEUCKENS : Mag ik daaruit besluiten dat het een priester-leraar is?

VAN GINDER : Ja.

NEUCKENS : Zolang er priesters zijn op aarde...

GROOTAERS : Frans, de kerk probeert haar positie te consolideren.

VAN VLAENDEREN : Het begin van een nieuw schooljaar houdt altijd verrassingen in.

GROOTAERS : En daar is niet alleen de nieuwe romaniste voor verantwoordelijk!

NEUCKENS : De wegen die Onze Moeder, de Heilige Kerk, bewandelt, zijn ondoorgrondelijk.

VAN ONGEVAL : Mocht het wat duren eer de nieuwe leraar er is, dan ben ik bereid...

VAN VLAENDEREN : Overschat jezelf toch niet, Bert.

VAN GINDER : Hij zal wel verschijnen op ... De Heilige Maagd. *(lacht)*

DERWEDUWE : Leuk grapje!

NEUCKENS : Een leraar godsdienst kan veel aan, Jos! Dankzij de Heilige Geest!

GROOTAERS : En die verricht wonderen.

NEUCKENS : Zou die witte duif dan toch...

VAN GINDER : Ik verwacht hem, ik weet alleen niet wanneer. Zolang er geen classicus is, kunnen wij de leerlingen wat Latijn betreft, niet op hun honger laten zitten. Daarom ben ik met Jos Van Vlaenderen overeengekomen dat hij ondertussen nog enkele uurtjes Latijn zal geven.

GROOTAERS : Er is dus al achter de schermen gewerkt, directeur?

NEUCKENS : Jezelf niet overschatten, Jos! Hoewel! Met jouw diploma moet je dat aankunnen.

VAN GINDER : En die twee uur godsdienst zal ik wel geven.

VAN ONGEVAL : Misschien kan ik twee overuren geven?

GROOTAERS : Geld nodig?

DERWEDUWE : Bert is aan het bouwen. Alle baten helpen, zei de begijn, en ze roerde de pap met een naald.

VAN GINDER : Om te besluiten nog het volgende. Ik zou het op prijs stellen dat jullie iedere les beginnen met het gebed.

NEUCKENS : Dan moet ik opnieuw het Onzevader leren bidden.

VAN GINDER : Wil je er ook op letten dat je bij het begin van de speeltijd én 's middags én 's avonds telkens na de laatste les de klasdeur op slot doet en de ramen sluit? In oktober gaan we net als vorig jaar een rijstpapactie organiseren voor de missies. Ik mag hopen dat iedereen zal meewerken? Ik geef jullie meteen het lesrooster voor deze week. En dan wens ik iedereen een vruchtbaar schooljaar.

(Van Ginder deelt de lesroosters uit. De leerkrachten verlaten het podium, behalve Derweduwe en Van Ongeval. Beiden bekijken hun lesroosters: de ene glimlacht, de andere kijkt verontwaardigd. Enkelen scharen zich rond Paardekoper. Grootaers legt zijn hand op de schouder van Paardekoper. Van Ginder maakt ook aanstalten om weg te gaan.)

4de scène

VAN ONGEVAL : Dat kan niet, hé! Directeur!

VAN GINDER : Rustig, Bert! Ja, André...

VAN ONGEVAL : Ieder op zijn beurt. Ineens uit de hogere cyclus! Financieel!
Komaan, zeg!

DERWEDUWE : Het zal niet lang duren.

VAN GINDER : Ik ben zeer tevreden over jou. Voortaan sta je als regent volledig in de hogere cyclus.

DERWEDUWE : Bedankt, directeur.

VAN GINDER : Had Jos de uren Latijn niet willen geven, dan had ik het aan jou gevraagd.

DERWEDUWE : Ik heb wel geen klassieke filologie gestudeerd...

VAN GINDER : Jij hebt talent en ik weet ook dat jij als oud-leerling een primus was voor Latijn. En er bestaan nog altijd vertaalboekjes van Vergilius. Tityre, tu patulae recubans sub tegmine fagi...

DERWEDUWE : U kent er nog veel van!

VAN GINDER : Wij moesten heel wat verzen van de Bucolica uit het hoofd kennen. En voor u is dat zoveel jaren geleden! Bij ons waren dat ook de vervloekte geheugenlessen.

VAN GINDER : Waarom zou het moeten veranderen? Wat goed is, behouden, André! Evenwicht.

DERWEDUWE : Ik ga mijn lessen voorbereiden. Tot morgen.

5de scène

VAN ONGEVAL : Eindelijk! Waarom hebt u me dat niet van tevoren kunnen zeggen?

VAN GINDER : Wat bedoel je?

VAN ONGEVAL : Ik ben meer dan ontgoocheld. Mijn engagement voor naschoolse activiteiten... is dat dankbaarheid, directeur?

VAN GINDER : Bert, ik vond het ontzettend moeilijk. Ik heb je graag in de hogere cyclus voor godsdienst. Je weet de jongeren te boeien, maar...

VAN ONGEVAL : Maar wat?

VAN GINDER : Het bisdom heeft beslist dat de nieuwe priester-leraar naast Latijn ook godsdienst zal geven.

VAN ONGEVAL : En dan moet ik naar de lagere cyclus. Dan verlies ik alle klassen in de hogere cyclus.

VAN GINDER : Ik vrees van wel.

VAN ONGEVAL : Maar u weet toch ook dat ik daardoor minder ga verdienen?

VAN GINDER : Is dat zo?

VAN ONGEVAL : Hou u niet van de domme, directeur!

VAN GINDER : Ik ben niet met geld bezig.

VAN ONGEVAL : En uw appartementen aan de kust?

VAN GINDER : Dat zijn jouw zaken niet... privé aangelegenheden.

VAN ONGEVAL : Mijn verontschuldigingen.

VAN GINDER : De vorige jaren hebben we zo goed samengewerkt...

VAN ONGEVAL : André gaat volledig naar boven. En ik moet nu in zijn vroegere klassen Nederlands geven!

VAN GINDER : Voor zover ik weet, bestaan er hier op het college geen privileges.

VAN ONGEVAL : Ik moet opnieuw Nederlands gaan studeren.

VAN GINDER : Dat is een uitdaging. Ik ga je iets meer zeggen. Het zal je misschien verwonderen: Nederlands, waarvoor jij nu je neus optrekt, is een heel belangrijk vak.

VAN ONGEVAL : Larie! U zit ook wel in mijn portemonnee.

VAN GINDER : De discussie is hier ten einde. Ik heb nog een afspraak met ouders.

VAN ONGEVAL : Saved by the parents.

VAN GINDER : Engels zou je ook kunnen geven! Ik hoor het. Enkele uurtjes in een tweede moderne?

VAN ONGEVAL : De kerk weet zich altijd te redden. *(lacht)*

VAN GINDER : Ik ben blij dat je erom lacht. Nog even: wat staat er op je diploma, Bert?

VAN ONGEVAL : Twee hoofdvakken: Nederlands en geschiedenis en als keuzevak: godsdienst.

VAN GINDER : Dus...

(licht fade out)

TWEEDE BEDRIJF

(De leerkrachten zijn in de lerarenkamer, behalve Paardekoper. Ze corrigeren, lezen de berichten ad valvas, praten met elkaar... Van Ginder hangt een overlijdensbericht aan.)

1ste scène

VAN GINDER : Kanunnik Van den Brande is overleden.

NEUCKENS : Kunnen we solliciteren, directeur?

VAN GINDER : Jij niet!

VAN VLAENDEREN : En hoe bevalt het in de lagere cyclus, Bert. Nu zit je op je plaats?

DERWEDUWE : Hoeft dit nu echt, Jos?

NEUCKENS : Sinds wanneer ben jij geïnteresseerd in de lagere regionen?

VAN ONGEVAL : Ik heb wel veel werk, maar André heeft me zijn lesvoorbereidingen gegeven.

VAN GINDER : Dat is pas collegialiteit! *(kijkt naar Jos)*

VAN ONGEVAL : Het was even aanpassen, maar iedere klas waar ik Nederlands geef, valt best mee. Alleen de derde moderne c. Die moet ik geregeld de levieten lezen.

NEUCKENS : Ik heb nu al zoveel jaren ervaring, maar voor de eerste keer sinds lang heb ik er straf moeten geven.

GROOTAERS : Soms kan je niet anders.

DERWEDUWE : En het zal er niet makkelijker op worden.

VAN GINDER : De lesroosters voor volgende week. Wil iemand dit lesrooster aan Anne geven?

GROOTAERS : Zal ik dat wel doen.

VAN VLAENDEREN : Moet dat nu ieder jaar zo lang duren? In andere scholen zijn de lesroosters al vanaf het begin van het schooljaar klaar.

VAN GINDER : Onmogelijk! Meneer Peeters, de studiemeester, en ik, wij doen ons best. Wij hebben een vijfde jaar kunnen splitsen. Dat weet je.

NEUCKENS : Werkzekerheid.

INTERCOMSTEM : Directeur Van Ginder wordt aan de receptie gevraagd.

GROOTAERS : Zeg, directeur, hoe zit dat met de surveillances?

VAN GINDER : Je weet dat de leeftijd hier speelt.

DERWEDUWE : Dat betekent dat jonge leerkrachten de pineut zijn?

VAN ONGEVAL : Met jonge mensen doet men wat men wil.

VAN GINDER : Eens komt de dag, Bert. Ik moet nu weg.

2de scène

NEUCKENS : Kijk, we zouden het probleem bewaking op de directieraad kunnen brengen.

VAN VLAENDEREN : Als je ouder dan 40 bent, hoef je niet meer te surveilleren.

DERWEDUWE : Solidariteit?

GROOTAERS : Collegialiteit?

VAN ONGEVAL : De leeftijd! Is dat in alle scholen zo of maakt de Heilige Maagd hierop een uitzondering?

NEUCKENS : Met de Heilige Maagd is er altijd een probleem...

GROOTAERS : En zeker biologisch!

DERWEDUWE : Laat iedere leerkracht één surveillance doen.

NEUCKENS : Een meer dan goed uitgangspunt.

GROOTAERS : Ik ben bereid het uit te werken.

NEUCKENS : Dit wordt dan het eerste agendapunt op de eerste directieraad van het nieuwe schooljaar.

GROOTAERS : De jonge leerkrachten zullen minder bewakingen hoeven doen.

VAN ONGEVAL : Een leuk vooruitzicht.

DERWEDUWE : En ons lerarenkorps wordt... is uitgebreid!

VAN VLAENDEREN : Oh ja, met Anne Paardekoper.

(De deur van de lerarenkamer gaat open en Paardekoper verschijnt.)

VAN ONGEVAL : Een bewaking minder.

DERWEDUWE : En één meer. Een paradox.

VAN ONGEVAL : Of een schijnbare tegenstelling.

3de scène

PAARDEKOPER : Goedemorgen collega's.

ALLEN : Dag, Anne.

GROOTAERS : En mag ik jou dit aanbieden?

PAARDEKOPER : Het hangt ervan af wat?

(Grootaers geeft Anne haar lesrooster.)

NEUCKENS : Opgepast voor de charmes van Wim!

PAARDEKOPER : Men kan altijd van een kale reis terugkomen.

VAN ONGEVAL : Het ijzer smeden als het heet is.

GROOTAERS : Nee, Bert, behulpzaamheid. Meer hoeft je er niet achter te zoeken.

NEUCKENS : Sinds je Nederlands geeft, Bert, is je taalgebruik erop vooruitgegaan.

VAN ONGEVAL : De directeur sprak van een uitdaging. Ik doorspek mijn lessen vaak met spreekwoorden en zegswijzen.

VAN VLAENDEREN : Jammer dat een leraar wiskunde dat niet kan.

DERWEDUWE : Vergeet niet dat iedere leraar eerst taalleraar is, wat ook zijn specialiteit mag zijn. De vorige jaren heb ik Frans vaak afgelost, en ik heb hem bezig gehoord!

VAN VLAENDEREN : Anne, mag ik jouw lesrooster eens zien?

DERWEDUWE : Begin maar over iets anders.

GROOTAERS : Ik zal die van mij er even naast leggen. Misschien kunnen we zaken doen?

PAARDEKOPER : Hoe bedoel je?

DERWEDUWE : 'k Zal die van mij ook maar pakken. Ik als regent in de hogere cyclus, hé Jos!

GROOTAERS : Mogen we eens even, Anne?

(Van Vlaenderen, Grootaers, Derweduwe mompelen de volgende replieken:)

Als Nederlands in de 5de Latijn-wiskunde daar komt...

Ik heb een vrije voormiddag als Frans naar het derde uur gaat in de vijfde wetenschappelijke A.

Frans in de vijfde economische naar de dinsdag voormiddag. Dan komt Anne in de namiddag.

De vrijdag eerst biologie in de vierde Latijn-Griekse, en daarna Frans...

PAARDEKOPER : Zeg, maar...

GROOTAERS : Frans moet niet het laatste uur. Als dat verplaatst wordt naar het zesde uur, dan geeft Van Ginder...

(De deur van de lerarenkamer gaat open en de nieuwe leerkracht verschijnt.)

NEUCKENS : Godsdienst: het vak dat de andere vakken in de schaduw zet!

PAARDEKOPER : Willen jullie mijn lesrooster eens teruggeven? Waar zijn jullie mee bezig?

4de scène

VAN HEMELRIJCK : Godsdienst is ook mijn vak! Goedendag, iedereen. Ik ben Dirk Van Hemelrijck, de nieuwe leraar Latijn en godsdienst. Ik heb ook gestudeerd aan de Gregoriana, de pauselijke universiteit.

DERWEDUWE : Jos, Dirk Van Hemelrijck heeft twee universitaire diploma's! Ik zal me voorstellen: André Derweduwe, leraar Nederlands in de hogere cyclus.

VAN VLAENDEREN : Hij is regent in de hogere cyclus.

DERWEDUWE : Weliswaar met verworven rechten.

VAN HEMELRIJCK : Laten we van mekaar houden. Dan is er nog heel wat werk.

VAN VLAENDEREN : Mijn naam is Jos Van Vlaenderen. Romaanse filologie.

PAARDEKOPER : Dat ben ik ook. Anne Paardekoper. *(Bekijkt Van Hemelrijck..)*

GROOTAERS : Wim Grootaers, leraar wetenschappen.

VAN ONGEVAL : U hebt mijn uren godsdienst ingepikt. Bert Van Ongeval.

VAN HEMELRIJCK : Ongeval?

VAN ONGEVAL : Van Ongeval. Mijn vader heette zo, en die zijn vader ook. De

voornaam: Bert.

DERWEDUWE : Erik of het klein insectenboek. Het doet er niet toe!

VAN HEMELRIJCK : En je betovergrootvader dus ook?

DERWEDUWE : Dat was een mooi portret.

VAN HEMELRIJCK : Godfried Bomans.

(Paardekoper applaudisseert.)

NEUCKENS : Ruime geest.

VAN VLAENDEREN : Nooit van gehoord.

NEUCKENS : Ik ben Frans Neuckens. Sorry, eerwaarde, voor mijn naam. Leraar wiskunde in de lagere cyclus. Antiklerikaal.

GROOTAERS : Geen Romeinse boord meer!

NEUCKENS : *(Gaat naar Van Hemelrijck, neemt diens revers vast waarop een kruisje is bevestigd.)* Ik zie dat jij ook lid bent van de club. Hoelang ga je dat volhouden hier in dit antiklerikale nest?

VAN ONGEVAL : Niet veralgemenen!

VAN HEMELRIJCK : Wel, Frans, alles is geschreven in de palm van Gods hand.

VAN VLAENDEREN : Sommigen doen zich anders voor dan ze in werkelijkheid zijn.

DERWEDUWE : We zijn wel een kritisch korps.

VAN HEMELRIJCK : Heel gezond. Het conventionele christendom loopt op zijn laatste benen.

DERWEDUWE : Dat moet je als muziek in de oren klinken, Frans.

VAN ONGEVAL : Hoe moeten wij u aanspreken?

VAN HEMELRIJCK : U, u! Gewoon met 'Dirk'.

NEUCKENS : Wees welkom in ons midden.

(Applaus volgt, Van Ginder komt op.)

5de scène

VAN GINDER : Wat een collegialiteit!

NEUCKENS : Dirk lijkt uit het goede hout gesneden. Een applaus lijkt op zijn plaats,

directeur.

(Paardekoper glimlacht.)

VAN GINDER : Je hebt al kennisgemaakt.

VAN HEMELRIJCK : En jij bent wel erg stil.

GROOTAERS : Anne Paardekoper, de eerste lerares aan een bisdommelijk college.

VAN HEMELRIJCK : Jaja. Ik ken haar naam al.

PAARDEKOPER : Ik kan wel voor mezelf opkomen, Wim.

(Paardekoper en Van Hemelrijck glimlachen naar elkaar.)

VAN GINDER : Meneer Van Hemelrijck...

NEUCKENS : Het is Dirk, directeur. Dat is zonet in conclaaf beslist. *(lacht)*

VAN GINDER : Ik dacht...

GROOTAERS : De leek wordt mondiger.

NEUCKENS : De kerk boet aan gezag in. Toch bij de Heilige Maagd.

VAN GINDER : Anne, een kleine wijziging in je lesrooster.

PAARDEKOPER : Misschien kan u eerst de oudere collega's op de hoogte brengen en wachten op hun goedkeuring, directeur.

VAN GINDER : Ik...euh... volg niet direct.

(Bewondering en glimlach bij de anderen.)

NEUCKENS : Postconciliaire tijd.

DERWEDUWE : Een nieuwe leerkracht... een nieuw geluid.

VAN VLAENDEREN : Een persiflage op Herman Gorter: een nieuwe lente, een nieuw geluid?

DERWEDUWE : Toch nog iets blijven hangen.

NEUCKENS : Eindelijk iemand van de Gregoriana in ons midden, Jos!

VAN GINDER : Het grootste theologische seminarie ter wereld.

VAN ONGEVAL : Dat enkele pausen heeft voortgebracht.

VAN HEMELRIJCK : Jij bent goed op de hoogte.